

การส่งออกสินค้าประมงของเวียดนามและผลประโยชน์จากความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership)

ความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership หรือ TPP) เป็นหนึ่งในข้อตกลงการค้าเสรีที่มีความทะเยอทะยานที่สุดที่เคยมีมา และอาจสร้างตลาดเดียว (Single Market) เหมือนกับสหภาพยุโรป เมื่อพูดถึงสินค้าประมง มากกว่าครึ่งหนึ่งของการส่งออกมักถูกส่งออกไปยังประเทศสมาชิกของ TPP ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่ประเทศสมาชิกอย่างเวียดนาม จะเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้ผลประโยชน์มากที่สุดจากสนธิสัญญานี้

ในปี ๒๕๕๘ สินค้าประมงที่ส่งออกไปยังประเทศสมาชิก TPP มีมูลค่า ๓ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (๒.๖๑ พันล้านยูโร) หรือร้อยละ ๔๖ ของการส่งออกทั้งหมดของประเทศ ตามที่ Truong Dinh Hoe เลขาธิการใหญ่ขององค์กร Vietnam Association of Seafood Exporters and Producers (VASEP) กล่าวไว้ และเมื่อกลางเดือนเมษายน Hoe ได้บรรยายในการสัมมนาหัวข้อ TPP-Opportunities and Challenges to Vietnam's Import-Export Activities ที่นครโฮจิมินห์ ตามที่รายงานโดย VietnamNet

Hoe ได้กล่าวว่าเมื่อปีที่แล้วสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นเป็นผู้นำเข้า ๒ รายที่ใหญ่ที่สุดรวมมูลค่ากว่า ๒ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (๑.๗๔ พันล้านยูโร)

TPP ประกอบด้วย ๑๒ ประเทศ ประกอบด้วย สหรัฐฯ ญี่ปุ่น มาเลเซีย เวียดนาม สิงคโปร์ บรูไน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา เม็กซิโก ชิลี เปรู โดยมีการลงนามสนธิสัญญาเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ แต่ยังไม่มีการให้สัตยาบัน (Ratify) จากทั้ง ๑๒ ประเทศ ถ้าหากและเมื่อสนธิสัญญามีผลบังคับใช้ ผู้ส่งออกสินค้าประมงของเวียดนามจะได้รับผลประโยชน์จากการตกลงนี้

Hoe กล่าวว่าสนธิสัญญาต้องการลดหรือกำจัดภาษีนำเข้าร้อยละ ๙๐ ใน ๑๒ ประเทศ ยกเว้นความสามารถในการแข่งขันของเวียดนามและประเทศส่งออกอื่น

ตัวอย่างเช่น ญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศผู้ซื้อผู้นำจากเวียดนามรายใหญ่ที่สุดเป็นอันดับ ๒ รองลงมาจากสหรัฐฯ ญี่ปุ่นเรียกเก็บภาษีสินค้าจากเวียดนามสูงกว่าประเทศสมาชิกอื่นในอาเซียน อย่างไรก็ตาม ประเทศผู้ส่งออกสินค้ารายใหญ่ไปยังญี่ปุ่นรายอื่น ประกอบด้วยอาร์เจนตินา เอกวาดอร์ และอินเดีย ยังไม่มีข้อตกลงการค้าเสรีกับญี่ปุ่น ทั้งนี้ TPP จะทำให้กึ่งจากเวียดนามมีความสามารถในการแข่งขันมากกว่ากึ่งที่มาจากอาร์เจนตินา เอกวาดอร์ อินเดีย ไทย ฟิลิปปินส์ หรืออินโดนีเซีย ในสหรัฐฯ ส่งผลให้เวียดนามเพิ่มการส่งออกไปยังสหรัฐฯ ได้อย่างมาก

เมื่อ TPP มีผลบังคับใช้ ซึ่งคาดว่าในปีนี้ (ขณะนี้ มีการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลในเวียดนาม แต่คาดว่ารัฐบาลใหม่จะทำตามสนธิสัญญาและให้การสัตยาบันภายในปีนี้) จะมีการยกเลิกภาษีการส่งออก สร้างแรงกระตุ้นให้ผู้ประกอบการสินค้าประมงลงทุนในห่วงโซ่การผลิตของผู้ประกอบการจากการเพาะเลี้ยงไปจนถึงการส่งออก ทำให้ธุรกิจมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงขึ้น และผู้ผลิตของเวียดนามที่กำลังประสบปัญหาวัตถุดิบไม่เพียงพอ คาดหวังที่จะนำเข้าวัตถุดิบในราคาถูกเมื่อ TPP มีผลบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม เพื่อมีสิทธิในผลประโยชน์ด้านภาษีส่งออก ผู้ผลิตต้องปฏิบัติตามข้อบังคับที่เข้มงวดด้านแหล่งที่มาของสินค้า

นอกจากนี้ ภาคการประมงต้องเผชิญความท้าทายในขณะที่เวียดนามเข้าร่วม ความท้าทาย ประกอบด้วย การกีดกันทางการค้า (Trade Barrier) ที่มากขึ้น การตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping) และ มาตรการตอบโต้การอุดหนุนด้วยคดีความ (Anti-Subsidy Lawsuit)

ระหว่างทศวรรษที่ผ่านมา ภาคการประมงได้พัฒนาเพื่อเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่สำคัญของ เวียดนาม Hoe กล่าวว่า เวียดนามผลิตสินค้าประมงเป็นอันดับ ๓ ของโลก รองลงมาจากจีนและอินเดีย และเป็นอันดับ ๔ ในการส่งออกสินค้าประมง (รองลงมาจากจีน นอร์เวย์ และไทย)

เวียดนามมีโรงงานแปรรูปสินค้าประมงที่ปฏิบัติตามมาตรฐานสุขลักษณะแห่งชาติและมาตรฐาน ความปลอดภัยอาหาร ๖๑๒ แห่ง รวมถึงโรงงานแปรรูป ๔๖๑ แห่ง ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตลาดสหภาพยุโรป เมื่อปีที่แล้ว มูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของเวียดนามคือ ๖.๕๗ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (๕.๗๒ พันล้านยูโร) และคาดว่าจะมีมูลค่า ๗ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (๖.๐๙ พันล้านยูโร) ในปีนี้

อย่างไรก็ตาม TPP ยังไม่มีความแน่นอน การคัดค้านมีมากขึ้นในหลายประเทศ โดยเฉพาะใน สหรัฐฯ ผู้คัดค้านในสหรัฐฯ กล่าวว่า TPP อาจทำให้งานย้ายออกจากสหรัฐฯ ไปยังประเทศกำลังพัฒนา นอกจากนี้ ผู้คัดค้านยังไม่พอใจที่การเจรจา ๕ ปีในการสร้างสนธิสัญญาได้จัดขึ้นอย่างเป็นทางการ

ที่มา:

SeafoodSource: Vietnamese seafood exports to benefit from Trans-Pacific Partnership, (May 9, 2016)

ฝ่ายการเกษตรประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

พฤษภาคม ๒๕๕๙